

میلعلما وه

کولسد و ریسرد یر صبن اونع تیدد تیمها

ادخ هار ناکلاس هب ملسلا هیلع قداصد ماما ی کولسد روتسد

1سلج - تیاده و تیلاو - یر صبن اونع تیدد حرشد

تاناید

ی نار هط ی نیسد ن سحمد محمد دید جاد الله تعیا

هّ رسد الله سّدق

مِجْرَلًا نَاطِيْشًا نَمَلَّاهُ ذُو عَا
 مِجْرَلًا نَمَحْرَّلًا اَللهُ مَسْبَبُ
 نَيْمَلَاعِلًا بَرَّ اللهُ دُمَحْلًا
 دِمَمَحْمَسَا قَلَايَ اِيَّا اَتِيْبِيْنَ وَ اِنْدِيْسِيْ اِلْعَا مُلَا سَلَا وَ قَلَا صِلَا وَ
 نَيْعَمَجَا مَهْنَادَا اِلْعَا اِنْعَلَا وَ نِيْرَهَا طَلَا نَيْبِيْطَلَا اِلْعَا اِلْعَا وَ

مناق دجسم رد ی نار هط هملاء موحرم تاسلج هچخیرات

دندرک ترجه دهم به [نار هط زا] - هیلع الله ناوضر - دلاو موحرم هک ی ماگنھ نامھ زا دنتشاد دروخرید دندرکی م حرطم تاسلج رد ناشیا هک ی بلاطم و اھت بھصد اب رتمک اقرر رگید مبنای تبلیغ و تحقیق و ممارست و صحبت کردن با افراد و دوستان، از هنگام مراجعت از نجف اشرف مورد نظر ایشان بوده و در نامه‌ای که به مرحوم حاج شیخ محمد جواد انصاری - رحمة الله علیه - نوشته‌اند آمده است: «دوستان در اینجا (طهران) تقاضای تشکیل یک جلسہ‌ای را می‌کنند، آیا شما موافقت می‌کنید یا نه؟» ایشان در جواب می‌فرمایند: «بله، بلامانع است».¹ ناشیا ماگنھ نامھ زا رظن به هچنآ قبط و دندرک عورش ار هغلابلا جهن حرش و دنداد لیکشت ار هعمج زور رایس تاسلج بتسا هنتشاد همادا رایس تاسلج نیا لاس هجھ دود دیاش، دسری م ريقد زا ی لیخ و دنتشاد نآرق تئارق هسلج مناق دجسم رد هبنش هس ی اھبش ناشیا، نیا رب مولا ع دندروآی م دای به دنداد روض اجنیا رد ن لآ هک اقرر و ناتسود ل حر فارطا رد روطنیمه؛ دود ن آرق تئارق ل و ا م هعمج زور رایس تاسلج نیمه رد هتبلأ هک مھ ی صخش و دندناوخی م ن آرق و دنتشونی م همھ و دندمای م ناشیا هھدازاقاً اب ناتسود و دنتشاذگی م م مھ ناشدوخ و دندمای م ناشیا هکنیا ات؛ درکی م حیحصت ار تئارق، تشاد دیوجت رب یرتشیب علاطا دندناوخ

هس دود دنتشاد ترشابم ن آرق تئارق بیترت و حیحصت رب ناشیا دوخ هبنش هس ی اھبش رد نیا و دندرکی م ن آرق ریست ناشیا مھ دعب و دندناوخی م ن آرق وحن نیا به ی اهدع ت عاس کید ات عبر دلج رد ی سلجم موحرم هک ار «**ی سیع ای! ی سیع ای!**» ی سده تیداحا نامھ، ریست ی اج به رگید رخوا و دندرکی م حرش، بتسا هدروا راحب هدر اھج

ناشیا زا ی بلاطم و لئاسم، ی سده تیداحا نیا [حرش] زا و بلاطم نیا زا هنافساتم ن لآ هتبلأ طقف؛ تسینت سد رد ی اھتشنون، دنتشاد هک مھ ی اھغلابلا جهن حرش ن آ زا روطنیمه بتسینت سد رد بتسا هداقتسا دروم ن لآ ناشیا ی ریست تاجتشنون زا ی ضعب

مناق دجسم شحابم هزمث، ی سانشداعم و ی سانشم اما ی اھباتک

رد لاماک میتسنادی مزار ناشیا ی اھت بھصد رده عقوم ن آ رد ام اعقاو هک منکی م ضرع آدج ای و رذگھر دارفا نوچ؛ دندوبن اقرر زا دیاش هتبلأ - دندرکی م تکرش هک ی دارفا زا ی لیخ هک مراد رظن ی م ترچ و تفرگی م ناشباوخ ناشیا تبھصد عقوم رد - دندمای م مھ دنتشاد یرتدیع طابتر ا هک ی دارفا دندرکی م رادیب ار اھنآ ی خوشن حط اب ناشیا ی هاگماگ و، دندز

1. 333 ص 2، ج، ارونا ع لطم به دوش عوجر
 2. 299 - 289 ص 14، ج، ارونا ل ا راحب به دوش عوجر
 3. 644 - 587 ص 6، ج، ارونا ع لطم به دوش عوجر

مینکی م ساسحا ار بلطم نیا دوجو مامت اب و میتسه ماگا و فقاو بلطم نیا هب لاماک ام نلا ار نیا هکلب، منکی مندی خوشد منکی م ضرع هک ار ی بلطم نیا نم! تفر تسد زا یر هوگ هچ اعاو هک رگید میداد تسد زا ار هچنا اعاو هک؛ منکی م ضرع ناشیا لاحترا زا دعبی صخش هبرجت کید زا سپ دویدهاوخن ار بجل باق

و بحمدالله [مباحث ایشان] در آن موقع، هم در شب سهشنبه و هم در روز جمعه، که بعداً از جلسه سیار به خود مسجد قائم منتقل شد، [باقی ماند]. و این بحث‌های نیا رد نلا هک ار ی سانشم اما ناشدوخ هک تسا کرابم یاهمام زا یضعب ای معمج یاهزور یاهتحد بنیمه فرمژ، دینکی م دهاشم بتک یاهمام زا یضعب رد ناشیا هک ی سانشداعم یاهتحد بنیچمه و؛ دندرکی م تبحص لاسد [لوط] رد. تسا هدنام ی قاب، دندادی م همادا هبشدهس یاهبشرد ای کرابم

ملاسا هب تمدخرد ی نارهط هملع دیدش مامتها

ناشیا زا یتهعت عون کیدی صخش ایوگ! دنتشاد ناشیا هک دوی مامتها هچ نیا منادی منم آدج ناشعضو؛ دندک فرصن اهاکدا غیلبدت و ملاسا هب تمدخرد دیابار زور هباشت تا عاسد مامت هک تسا هتفرگ¹ دویروطنیا

دندومرفنم هب زور کیدی

متماقا تدم مامت و مدنم و منامی من نارهط رد ار تعاسد کیدی [ی تح]، دودخ تبغر و لیم اب نم

²!تسا هدویروتسد ساسار ی نارهط رد

و رشد و رشد اهنیا اب ام ی نیبیم هک تسا ی ناوچ دنچ نیمه، نارهط رد ام ندنام فرمژ، ی نلاف و بتسا نارهط رد ام ندنام فرمژ نیا؛ میتسه روشحم اهنیا اب، هصلاخ و، میراد تساخرد و تسشد

تروصه ن ا زا یرادقم هک دشیم حرطم ی لئاسم و بلاطم، رشد و رشد نیا هطساو هب اعبط هشد بوتکم ی باتک و رتفر رد هن و همدش لیجست هن، هنافساتم مه ن ا زا یرایسب و هدمآرد اهباتک نیمه بتسا

تقیقد ملاء زا ی بیاد تا ماها، مفاق دجسم رد هدرطم بلاطم

روطنیا و مورب دجسم هب متسناوتی می لو، دویض بیرم نم و دوی اهبشدهس بش هک تسا مدای و دنتفر دجسم هب ناشیا. دویبت تالاسک ن ا تلع و دوی مدوخ ی لبنت زا نم نقرن، هصلاخ؛ مناوتت هک دویبت هن: متفگ «!؟ می دمای، ی نلاف»: دندومرف دندرک تعجارم هک ی تقو. دوی دجسم کیدزن مه لزنم عقوم ن ا متخادنا نیپار دودخ رسد و مدرک نمون می ردد و «مدرک ی لبنت! اقا

«!تفر ت تسد زا! اقا ی نادمی من»: دندومرفن ناشیا

«!تفر متسد زا هچ! اقا»: متفگ

دندومرف

هب کوعدی ام عیمج ی ناعمب کئاسا ی نلا مهلا: بجر [مام] ی اعد هرقف نیا هب عچار بشما نم «!تفر ت تسد زا، نسحم دیس اقا و، مدرک تبحص³ «کریسی اعدن ونوماملا کرما ةلاو

ی م ار ناشیا ام مه! دندک فیرعت [دوخ زا] دنهاوخب ناشیا مکنیا هن هتبل. بتسا نیمه مه ق دو **اومنتغا**: هک دنیوگب و دندهدب رادشه ام هب دنتساوخی م هکلب؛ دویب صخشم ناشیا تی عقوم مه و میتخانش نیمه رگید و، تفر و دمآ تصرف دینی می هبترم کیدی! در مشب تمینغ ار اهتصرف دیابن اسنا⁴ «**صرفلا**

¹ ۷۵۱ ص، انزور فرهم؛ ۵۸۵ ص، درجم حور؛ ۷۷؛ ۷۱ ص، ۱ ج، ن آرقه توکلم روز هب دوش عوجر

² ۳۶ ص، درجم حور

³ ۸۰۳ ص، ۲ ج، دهتملا حایصم

⁴ راونلا راجد؛ ۱۴۲ ص، ۴ ج (مدیة) غلابلا جهنم مجنم معیشی ناویر بتکر رد فیرشد ترابع نیا هک تسا رکذ لیاق **رَم رُمْت اَصْرَفْلا و**: بتسا همدش لقت هنوگن یدب ملاسلا هیلع نینمؤملاریما زا، طفلرد فلاتخا یردق اب ۳۳۷ ص، ۶۸ ج **ریخلا صرف اوز هتئاف باحسلا**

!میزب نامر سد رب دیاب روط

ل احبات هک متفگنم ار ی بلاطم ی نعید «تفر تسد زا» :دنتفگی م ناشیا هکی تقو مذادی م نم
میمهفی م ار تبحص هؤخذ و بلاطم تیفیک و میاهبلط نامدوخ ام مرخا لآاب! مدوب هتفگن
دعبتسم رظن هب دیاش هک دندرکی م حرطم ار ی بلاطم ناشیا تاقوا زا ی ضعب رد هکنیا بیجء و
دشی م حرطم لئاسم نیا **رایتخا ریغنم** هک میوگب مناوتی م ی نعید ؛دومنی م

- ق داصدمحم دبس جاد ی اقا ، نامدوخ رتگرزب ی و خا قافتاهب مق رد ام ی تقو هک تسا مدای
و دندزی مرسد ام هب و دندشی م فرشم مق هب راب کی ی هام لاومعم ناشیا ، میدوب مسردم رد -الله مظفد
هب وحذ هچ هب ام هک دوب نیا رد تبحص تقوکی . دندرکی م ی گدیسر نامتیعضو و همانرب و راک هب
مام راهچس هک تساوخی م ملد ی تد و دوب لکشم نم ی ارب نارهط هب ندما ، معقوم نآ رد میباید نارهط
روطنیا ار بلاطم و مزارید سرد هب هک دوب نیا مرکف و روظنم طقف و ، میاین نارهط هب مه [راب کی]
:دندومرف نم هب ناشیا . مدرکی م حرطم ناشیا اب

امش شوگ هب بلاطم ، دیتسه مق رد هک امش اما ، ظوفحم دوخ ی اج هب دیوگی م امش هک ی بلاطم نیا
!؟ دینکی م راکهچ ار نیا ؛ دسری من

هک تسین ی زیچ دوشی م تبحص هک ی بلاطم نیا دنیوگب دنهواخی م ناشیا هک دیوشی م هجوتم
!دشاب یراطع ره ناکد رد

تبحص نیا رد ، درف کی تایدی شم و طخ هک دندرک ناید ی وحنه ب ار قیاقدر نآ و دندما آهنیا
و تقیقده ملاء زا مهلم بلاطم آهنیا ؛تسا رمع کی ابرجت لصاد و هتخودنا آهنیا ! دوشی م صخشم اه
ی م ناشیا .تسا ی کولس ابرجت کی لصاد و هجیتتو و ایلوا و ناگرزب زا دختم بلاطم آهنیا ؛تسا عقاو
!؟ دیناوتی م اجک !؟ دینک ادیب مق رد دیناوتی م اجک امش ار نیا [هک] دنیامرف ار بلاطم نیا دنهواخ

ی هلا ایلوا و ناگرزب هب ی مئادی سرتسد ناکما مدع

ی تد ، دنتشاد رشنو رشن ناشیا اب نامز نآ رد هک ی دارفا میوگب مناوتی م هک دوب ی تهج نیا
لقادح . دندربی م مره ب و دندرکی م هداقتسا ناشیا زا ، دوب **عقوتیام** هچنآ زاشیب و ناشدوخ تیفرظ زاشیب
و [دندیسری م ناشتمدخ هب] ، دشی م راب هس هک دنتشاد مه ی رگید سلجم هکنیا رب هولاء ، راب ود ی اهتفه
.تشاد رشنو رشن ناشیا اب ، تشادی تبحص ی سکره و دندوب سرتسد رد ناشیا اماناد

!منکل معدندرکی م حرطم عقومن آرد ناشیا هک ی بلاطم هب دیاب هک منیبی م مدوخ ی ارب ن لاا نم
مامتو دش مک اه تبحص نیا رگید ، دندش فرشم و دندرک ترجه دهشم هب ناشیا هکی تقوی لو
دندرکی م ناید ار بلاطم و دندرکی م تبحص ی هاگماگ هتبل . دوب فیلات لوغشم ، هر سکین ناشیا تاقوا
عجار تساوخی م و دوب مدرک نفلتن ناشیا ی ارب ی یاج زان اتسود زا ی کی تقوکی هک تسا مدای
:دندومرف و نم هب دندرک ور ناشیا . دنک فیلکت بسک و ل اؤسد دوب قافتا فرُشرد هک ی ایضق کی هب

ایقیب رگید ! میامدرک ناید ، مینک ناید دارفا ی شم طخ و ی یامنهار ی ارب دیاب ار هچنآ ام : وگب ورب
. میهدی منی خساپ دروم نیا رد ام .تسا ناشیا دوخ [دهع] رب بلاطم

تسا تحبل لحم ش دوخ ، نفلت رد لئاسم نیا حرط : لاوا

هک تسا هچنآ زا ریغ هلئسم نیا !؟ درک ل اؤسد دیاب ی اهئسم و ایضق ره رد ی کاترخا : ایناث
ی میکد ای گرزب اب ناسنا هک اماناد و ، هداد کاردا و روعشو و لقعن ناسنا هب دنوادخ . دوشی م حرطم ن لاا
هلئسم ، دوشی م ادیب تینونیب و قارتفا تاقوا ی هاگ ، دوری م تر فاسم تاقوا ی هاگ ، بخ ! در اندر راک و رس
! [دنک رارقرب طابتر] دنناوتی من و دوشی م ادیب ی

دشاب ل اصتلا اماناد و س امانتلا اماناد اروفی بلطم ره رد ، ل اوها هممه رد اماناد ناسنا هک دوشی من
و تاهما ، دوشی م حرطم وا ی ارب هک ی بلاطم هب هجوت اب دیاب ناسنا دوخ هکلب .تسین روطنیا هلئسم
رد راگدورپ هب عاگتا اب و دهدب رارق ساسا نآ رب ار دوخ ی گدنز ی شم طخ و دریگب ار ایاضق تایلک
دوب نیا ناشیا شور . دنک تکر د اللهی لایسم

«میاه‌تشنون همه ی ارب ار اهاباتک نیا ام» : ی نار هط هملاع

دندومرفنم به تفوکیهک تسامدای

عورش، دندراد معلاطم و تئارقاب یرتشیب ییانشآ هک ی دارفا زا ی ضعب : وگب تاسلج رد ! ی نلافا
دنتک نایب دارفا ی ارب ار بلاطم نیا و دنتک نارگید ی ارب اهاباتک نیا نتفگ به

دوبنیا نم به ناشیا ترابع

اذکر اغ فرط نآ رد هک ی دارفا ی ارب [طقف] هذ ؛ میاه‌تشنون همه ی ارب ار بلاطم و اهاباتک نیا ام
تسا همه ی ارب اهنیا ، هذ ! دنتسه

! اقا دنگی من تیافک اعد طقف و تساکاردا و مهف تیوقت اللهی لا تکرده و کولس زا روظنم و
میاه‌تشنون نیا ی ارب ار اهنیا ام . تسامهم کلاس کبی ی ارب بلاطم به ندیسر و کاردا و ندیمهف
دوشب ربت و لمات و دوشد هذناوخ هک

منکی من فرصت مدوخ زا و میوگی م ار ناشیا ترابع مراد نم

ی رصب ن اوذع شیدد حرش تاسلج لیکشت تیفیک و ببسد

ی ترورض هک ی لناسم زا ی ضعب هطساو به (ی نار هط هملاع) اقا موحرمل احترانامز زالبق
لناسم حرط و تبحص ی ارب ی عاد رگید میدید و میدرک معمار نامدوخ ام مکمک ، منیبی من اهنآ رارکترد
تسینب باوج و لاؤس و

ی متلاخد اجره رد و میدرکی می شآ ره دوخذ حلاطصا به ار نامدوخ ام اقا موحرمنامز رد
ار هنیمر رگید ام هک داتفا قافتا ی لناسم ناشیا توف به لاس هس ای ود دودح ، رخاوانیا رد اما ؛ میدرک
فرط کبی زانیا . میدیدی من بسانم قیاس تیفیک به بلاطم و لناسم زاربا ی ارب

موحرم ؛ دندرادنرگید دنتشاد اقا موحرما به هک ار قیاس طابترانآ افر میدیدی می رگید فرط زا
ی ارب ی تدو ، دنتکی می فیلات و تباتک و معلاطم فرصد ار تاقولامات و دنتسه تافیلآت لوغشم رگید اقا
ناتسود زا ی لیخ اذل ، میشاب هتشداد ی تبحص ناشیا اب لابل اغراف روط به هک دوبنی لاجم رگید مه ام دوخ
، دشابی باوج و لاؤس ، دشابی سلجم هک دندرکی م رارصا دنتشاد ریقده به هک ی تبحم رطاخه عقوم نآ رد
ی دو و تبحم و ی مرگ کبی هرخلاب و ؛ دنتکی ی تبحص و دندهد لد مه به و دنتشید هک دشابی عرفد دنچ
سنا طیحم کبی ، دوبن ایرج رد ش بیومک دیاش هک ی اهدنتکت حاران و مهلمو لناسم زا رظنفرصد و دشاب
درید ار دیاش و دیاب هک ی اهدافتسا نآ دناوتی سکره و دشابی تقلا و

رد ی تاسلج - اقا موحرم توف نامز به رتشیب ای لاس کبی زالبق دیاشد عقوم نامهر رد ام اذل
آفرصد و دشیمی ی تبحص و دندرکی م حرطم ار لاؤس اجنآ رد افر أعون و مینشاد هینشچنپ ی اهابش
: دیامرفی م هک رعاشل و قه به و . دوبن تشاد ار ی عامتجا و ندوبل دکبی و ندمام هدرگ نیمه روظنم

دنتشیدب ادخره به ، مد هس ود ، ی رای هس ود *** نآ رد هک ی نیمز ره دزب کشر نامسا
هرابود هکنیا اتدرک ادیب همدادا روظنیمه میضق نیا زاب اقا موحرم توف زادعب . دوب رظندم نیا
دشل بطعت سلجم نیا تانایرج زا ی ضعب هطساو به

هسلج مسا قلاطی تد هک - ی تاسلج نینچ لیکشت زا روظنم هک منک ضرع دیاب مه ار نیا هتبلا
تساندوب مه رانکرد روظنم آفرصد هکل ؛ تسین نایرج کبی اب هلباقم رطاخه - [تسین حیحص] نآ رب
ل وبقم سن انلا مارک دنع ز دلاو : رگید ، هذ مه رگا و دوشب ، دوشب ی اهدافتسا هک دشاب نیا رب رارق رگا و
تسا هدوب نیا طقف روظنم

تاسلج لیکشت تهج ی نار هط الله تیآ نادنمتدارا ررکم تساوخرد

ی نعید . تساهدوب دایز الله عاشامی لا رمتسم تبحص کبی ی ارب ریقده به تاعجارم رخاوانیا
، دشابی سلجم کبی ، اقا : « هک دندرک هتسخرم دندوب مدرک معجارم هک ردقنیا هبجا و مزعا و افر اعقاو
بش و بسک ی ارب دوری م حبصد ، تسابساکی صخش ؛ دوشی من حرطم ی بلطم و تسین ی تبحص نلا
دیاب و ددرگی مربل زنم به بش و سرد ی ارب دوری م ، تساهبلط رگید صخشنآ ؛ ددرگی مربل زنم به

ی‌تد هدرگا هک دنتساوخی مامزا اقرر هصلاح و «! دز اد رید دوخه ژمزور تاعلاطم و اهسرد نیمه به
 هکنیا ات، مینک نایب میاهتشون نامیاهدغاک و رتافد رد ای میراد دایه باقا موحرم زا هک ای اهلماج ای هملک کی
 دیارد ای هادشی دنبه تسد لئاسم تروصبه ات دشابه ای اوحنه برگا و ؛ دشابه اشگهار هملک و هلمج کی نامه
 تسابوخ، دشابه هداقتسا لباق و داد رارق رظنم ار لئاسم نآ فالتخم دراومرد دوشبه و
 رعش نیا قاصم ریقد و هدنب صخش اعاو یگدنمرش ضراعاب: هک منک ضراع دایه ادج یلو
 بتفگ هک متسه.

1 دوشن ادیم رگیزاب هرپبشده *** دوشن ناهنپوچ زوسن اهجرهم

رگید دندرکی مخرطه هک یلئاسم و دندومرفی م ناشیا هک یبلاطم و دلاو موحرم تیعموم نآ
 اب هک ی نیماضما یلئاسم و بلاطم نینچ حرط عقوقت نمل اثما و نمزا اقرر ینعید! دشدهاوخن ادیب
 ملسلا یلعو دشمامت؛ دشدهاوخن ادیب رگید نآ هک دشابه متشادن، دراد توافقت فراعت و هرمزور لئاسم
 ملسلا!

حال از باب همان که عرض کردم: «شبپره بازیگر میدان شود» اگر دلناتان می‌خواهد ما
 بیاییم و مطالبی که گاهی از این بزرگ و دیگر بزرگان شنیده‌ایم و به نظرمان می‌رسد مطرح کنیم، و
 فقط و فقط جنبه آنسی در اینجا مورد نظر باشد که هم دوستان بیایند و همدیگر را زیارت کنند که خود
 همین دیدن و زیارت کردن برای کسی که مانعی نداشته باشد و مقتضی برای او موجود باشد، فی‌حذفسه
 مطلوب است، و باید گفت در وهله اول خود زیارت حضرت معصومه سلام الله علیها موضوعیت دارد.
 بعد هم اگر صحبتی، سؤالی و مسئله‌ای به نظر کسی می‌رسد و یا اینکه مسئله‌ای مورد نظر است،
 مطرح شود [مانعی ندارد]. البته از باب بیچارگی و درماندگی، نه از باب راه و طریق و هدایت و
 امثال ذلک! که گفت:

2 میاهدمآ مانپه باجنیا هتساد دبز ا *** ...

میتفگ اذل، مینکرپ ار ناشیا دوجو لاذ هطقن آ میتسناوتد، میبزر اجره [به] امنوچه صلاح و
 لاد، میهدب ماجنا یراک کی دیاب هکارچ! مینک ماگنر گیدمه به مرخلأاب و مینیشنب مه رود یرفندچ میباید
 تسارظنهطقن نیا زا؛ [دوشبه رگید] دوشبه دهاوخبه چره

ادخ هار ناکلاس ابی نیشنه ترورض رد ظفاد ترصد یونثم

هار و دنکی م تحیصن نآ رد و تسایلئاع اعاو هک دوخن اوید یونثم رد ظفاد موحرم، هلب
 دیامرفی م دنکی م نایب ار قیرط تاییصوصخ و دهدی م ناشنار

یپانثا نینچت سوت ابارم *** یپاچکی شحو یوها یا لا

[میناوت را میثوجب مه دارم] *** مینادبر رگیدکی لاد ات ابید

دیامرفی م دعب:

انامه زگره دشن مشومارف *** اناد ریپ زا دایه تسه مینچ

ی نیشنه، یدنر تفگ ش فطابه *** ی نیمز سرد یورهر یزور هک

یراد هناد رگ هندی ماد ابید ***؟ یراد هنانبا رد هچ کلاس یا هک

مراکش دیابی م غرمیس یلو *** مراد ماد: اتفگ داد ش باوج

اما، دورب غرمیس راکش به دهاوخی م

ش نایشا تسناشن ی دامزا هک *** ش ناشن ش ناشن ی آ تسده بنوچه اتفگ

عورش دعب!؟ دنکی م یگدنز دراد ناشنی برد هکی لاحرد ی نک ادیبی هاوخی ماجک زا ارش ناشن

1: ۱۷۶۲ ص، ۴ ج، ادخده، مکد و لاثما

دوشن ادیم رگیزاب هرپبشده *** دوشن ناهنپوچ دندشخرد رهم

2: ۳۶۶ لزغ، (ینیوزقه) ظفادن اوید

میاهدمآ مانپه باجنیا هتساد دبز ا *** میاهدمآ ماج و تمشد یه زرد نیدبام

در ادی م ناپید شد ضرع هک ار «ص رُفلا او مَنَدْعَا» نیمه و دهدی م ناشن ار مسر و هار و دنکی م نتفگ هب دیامرفی م و

ی نابهید نکی م ورسد خاشد وچ *** ی ناورا کدشن اور ورسد ن اوچ
ش یوخ فدید بآ ز اش شخب ددم *** شپین اور بآ تدمآ ن لاند وچ
ن ار اهدر با اب درگ قفاوم *** ن اردت سود و ناگنفر دای هب
[ی یوگتفگ دوخ اب و ی کشا مذ *** ی یوج فرط و ی ا همشچرس بل]

مُعلاطم و «ی یوگتفگ دوخ اب و ی کشا مذ» کی؛ میهدب ماجنا ی راک کی دیاب مرخلاً اب: دیوگی م
دیایب راگدرورپ تیاند و فطلمیسن ن مرخلاً اب هکنیا ات، اهنأ اب ن دش دممه و ناگرز بل او حا و مرکذ تر د
دبایرد ار ناسنا و

1 اتسا نیمک رد ن ار جه ز ادناگنس هک *** اتسا نیمه وگت حیصنت لاقم

دز ادنای م ی یادج ش هار و تقیقن ن او و ناسنا نیب و دیای م ن ار جه نیا

متهف و د ره لاعف دهاو خب ادخ رگا ات مدرک مداماً ار مدوخ مکمک، رخاوانیا رد ساسا نیا رب اذل
عاضتقا هچ و اتحلصم و درک دهاو خ هچ ادخ هک مینیب دیاب؛ دنکر ریغت اتسا نکم دعب هتبلأ - راب کی ی
قاتشم تبعا و افر دیاشد هک دسری م رظن هب ی کولس رظن ز هک ی بلاطم هب عجار ی سلجم کی - دنکی م
اعبط دسری م رظن هب ی لاؤس و هلئسم هک م ی یاجر ه رد هتبلأ. دوش لیگشت دنشاب بلاطم ن اعامتسا
دنکی م حرطم

تاسلج عوضوم ی ارب ی رصب ن اوذع شدید باختنا تاذع

دندومرفی م ناشیا هک مدوب هدینش اقا موحرم ز اهراب نم نوچ و

3. دنک معلطم ار ی رصب ن اوذع شدید راب و ی اهنفهل قاده هک اتسا مزلا و 2 بجاو ی کلاس ره رب
دعب الله عاشن! و میز ادربد فیر شد تیدد نیا م مجرت هبل و اهل هو رد هک میتشاذگ نیا رب ار انبام اذل
و «! دمحا ای» باطخ اب هک ی ائیسده تیدادا هب عجار تبحص و تحب رد مینک عورش، دش مامت هکنیا ز
دندرکی م حرش ار اهنأ مفاق دجسم رد هب نشهس ی اهبش رد م ه اقا موحرم دوخ و اتسا دمأ «! سیع ای»
دنشاب متشاد دای هب افر دیاشد هک

ی حاضر ی اضتقم هبل معدر ار ام و دشاب ام ل اذل ماشد دنوادخ فطلا و تیاند هک میر او دیم
ی م ماجنا هک ار ی لمعد دنک ل ایخ ناسنا هک دشابنر وطنیا هک اتسا نیا مهم. در ادب اجر بای هشیمه ش دوخ
! اتسا مدوب ل طاب هک دوش هجوتم دعب و اتسا حیحص دهد

[دیامرفی م هفیر شد ایاً]

نَوَيْسِحِيْ مُهْنًا نَوْبَسَحِيْ مُهْوً اَيْدُلًا قَوَيْحَلًّا فِيْ مَهْيَعَسَلْ لَضَنْدَلًا ، اَلْمَعَا نِيْرَسَخَلَايْ مُكْبِيْنَد لَه لُقُ
4. اَعْتَصَد

ریخ لمعد دنکی م ل ایخ و دندهی م ماجنا ار ی لمعد هک دنتسه ی ناسک دارفا نیرتەر اچیب و نیرتدب
ءآبَه) اهنأ لامعا مامت ی لو، اتسا ملسا ز اعافد دنکی م ل ایخ، اتسا نید ز اعافد دنکی م ل ایخ، اتسا
دندنی م ن اش دوخ لمعد نیا ز ی فرط چیه ترخا رد و اتسا 5. اَرُوْتَمَّ

1. 501 - 509 ص، (ی نیوزق) ظفادن اوید زای تایا هدیزگ

2. تسینر وظنم ی عرش بوجو و اتسا موزل ی انعم نامه، بجاو ی انعم هتبلأ

3. 167 ص، ی راکتسر نییا؛ 176 ص، دترجم حور هب دوش عوجر

4. 3 ص، 2 ج، ی سانشد الله. 104 و 103 هیا (18) فهک مروس

و ی عس هک دنتسه ی ناسک نانا!؟ اتسا رترابن ابز ن اشلامعا هک ی ناسک ن او رب میامنبد ماگا ار امشدم ایاً (! ربمایپ ی) وگی»
و راک تهج ز هک دندانی م ن اش دوخ هکی ل احر د اتسا ه دش مگ رتت سپ و رتن بیای ی ناگدنز ل یصحت هار رد اهنأ ش شوک
«! دنیامنی م لمعد و کین، رادرک

5. 4 ص، 3 ج، ی سانشد داعم. 23 هیا ل یذ (25) ناقرف مروس

«عیسو یاضفرد ه دشهدنکار پرابغ و درگ»

ناوڼه به ماسلا هیله قیاص ماما هک تسانا کولسد لمعاروتسد کیه یرصد ناوڼه تپید
دندهی م یرصد

میدینشی م ناگز زب ریاسد روطنیمه و اقا موحر م زانام هک دشی م اهراب

ناسنا [مکلب]؛ درادنی شیوخ و موقی سک بادخ و دوشی مذ نابز به و فرد به ادخ یوسه تکرده
1. دنک لم دیاب

ءاکتا فرصد و دنکس مل ار هیضقه تیعاو و دبایرد ار هئسم تفیقد و دنادب ینعی «لمع»
رثا کیه دوخ راک یارب، راتفر و راتفگ و لمعدرد دیاب و، دنکد هونسب تیلو و ماقم فارشا و تراظن رب
هداوناخ تیعضو رد و ندرکت بحدرد، دنیبب ی نیوکت رثا دنزی م هک ی فرد یارب ینعی! دنیبب ی نیوکت
تسین ی خوش نیا و. دراد ی نیوکت رثا مدرم اب طابتر و هلماعم و بسک [هک دنادب و]، دنیبب ی نیوکت رثا
دندومرفی م دادد ی اقا موحر م تفو کیه

تیعضو و دنرادن لمحت، دنسرب ی تنکم به رگا نوچ، دندهی مذ تنکم و لام اهی ضعب به ادخ
[رقفرد] ار اهینا ادخ اذل؛ دننکی م ملظ ناشهچ و نز به تقون آ، دننکی م شومارف ار ناشدوخ
درادی م هگن

ار اهنا هکنیا هن، درک ار اهنا تیاعر دیاب و دننسه ناسنا تسد رد ادخ تناما، هچد و نز
بش زاناعاسه ود و دناوخب ظفاد و دیوگب «وه اب» بشرد دنکی م لایخ هک ی کلاس. دومن شومارف
رسه زاناعا به و لامعا نیا، دشاب هتشدان دناوناخ به ی تافتلا هنوگچ به مه دعب و، دنارنگب راکذا نیا به ار
تسانا (ار وئتم ءآیه) اهینا مامت و درادن رثا ی نزوسد

دننشان ناشیا و دوی سلجم، دندوب مدر و آ فیرشتناریا به دادد ی اقا موحر م هک یرفسد نآ رد
نیا و، میدوبن م و رگید درف کیه، ناشیا ینعی، دوی صوصخ سلجم. دندرکی م تبحد ی صخش یارب
کیه هک ی مامتها به عجار دننشان ناشیا. مدوب هلماسمدزای و ی یادتبا مجنپس لاک نم مراد رظن رد هک روط
دندومرفی م و دندرکی م تبحد دشاب هتشدان ش رادرک و راتفر رد دیاب ناسنا

ابام. دندما ام لزنم به و دندوب هدش فترشم لایرک به - هیله الله ناوضر - ی ضاقه موحر م زور کیه
تبحدنم اب دننشان روطنیمه ناشیا و میدزی م مدقن ابایخل و طرد و نورید میدما لزنم زاناشیا
دندرکی م

ناشیا تشانگی مذ و تفرگ ار شردپ سابل و دما دادد موحر م لاسدرخ رتخد عقوم نیا رد
سه ود هکنیا ات، دمای م هرابود ی لو دندرکی م درط ار و روطنیمه ناشیا! رگید دوی هچد. دنک تکرده
تفگی م ناشیا. دش گنتن ناشیا قلد و دش رارکت راب

هناخ مرانگب ار... نیا نم دیرانگب اقا: متفگ و ی ضاقه موحر م به مدرکور و دش گنتن نم قلد
دوب لاسدرخل فظ نیا به ی تناه؛ مروآی مذ ار ربیعتن نآ نم هک دندروا یربیعت کیه ناشیا
دنتفگ ناشیا

دش مزوتم ناشیا ندرگ ی اهگر تدشبه، داتسیا ی ضاقه موحر م، دمآرد نم ناهد زان ی فردنینچ ات
ی شکی مذ تلاجذ!؟ ی تفگ هچ!؟ ی دز دوی ی فرد هچ نیا! امشاه دیس: دنتفگ و نم به دندرکور و
ی ناوتی م راکهچ!؟ ی هدب ی راد هچ ار ادخ باوج!؟ ی نزی م ار ی فردنینچ ربمغیب دلوا دیس به
و نتفگ ام به دندرک عورش روطنیمه و «!؟ ی هدب باوج ی ناوتی م تمایق زور روطچ!؟ ی نکب
اندرکش اخرپ

دنتفگی م

2! میدرک هبوت لاصا! دیشخب اقا: مینتفگ و میدرک عمج ار نامیاپ و تسد عیرس ام

دندومرفی م صخش نآ به [دادد موحر م ینعی] ناشیا دعب و

دیناوتی مذ رگید و دنکی م داجیا سفرد ی نیوکت رثا کیه دینزی م هک ار ی فرد ره دینادب دیاب امش

1. ۱۷۷ - ۱۵۵ ص، یرانگتسر نیبآ به دوش عوجر
2. ۴۸ ص، ۲ ج، راوناعلم به دوش عوجر. دندرک ی هاوخرذع [لاحر هب] ی لو، تسانم ربیعتن نیا هتبلا

دیربید زار ن!

این‌طور نیست که مرحوم آقای حداد به خود ببالد که: «الآن استاد من قاضی است و اگر روی کره زمین بگردی مثل ایشان پیدا نمی‌کنی!» البته واقعاً هم مثل ایشان پیدا نمی‌شد، این مطلب درست است و مثل مرحوم قاضی نبود؛ یعنی اگر ما بگوییم اول حضرت بقیة‌الله ارواحنا فداه بود، بعد از آن مرحوم قاضی بود [گزاره نگفته‌ایم]. حداقل بنده شک ندارم که این‌طور بود. ولی این کفایت نمی‌کند! و اهراب‌را راده‌دهی و [مکنیا] و ندوب و تیلو و تحت‌رد و ن‌تشدای ضاق موحرم دننام ی‌داتسا ی‌تیعقوم و عضو نینچرد ن‌لأ مکنیا ه‌و دنکل مع کلاس ه‌ک‌تسا [دیفم] ی‌ترو و سرد، دشابن اسنا راتفر ت‌سا مهم ه‌لئسم نیا! دنکذ شوخ لد ت‌سا

ار نیا و مینک ه‌دندب [داتسا ابی رهاظ طابتر ا ه‌ب] طقف میناوتی منام ه‌ک‌تسا نیا رد تبصدمامت ن‌اتراک و دیتسه تیلو و تحت‌رد و دیراد اقا و لاوم رگید امش: ه‌ک‌ دیوگی ی‌صخش رگا ه‌ک‌ دینادب دندرد و ی‌قطنم در فکی ی‌اهفرد ه‌بات ت‌سا ه‌بشأ اهلبا و نیناجم ی‌اهفرد ه‌ب اهفرد نیا «!ت‌سا 1. «أدوئک تَبَقَعُ مَكَمَاماً نِإ» و ه‌دنام ی‌قابر گید و ارمع زار تشبیب ی‌زور و دندامی ه‌ک‌ ی‌رادرد و ن‌اسنا ل‌اد ی‌ارپ و [ت‌سا ی‌کولسل ناسم] ه‌ب طوبرم ه‌ک‌ ی‌بلاطم زار ه‌دنیا ی‌اهبش رد الله‌اشن ای‌یاعد و دیونشب ار اهنبیا امشل‌اد، میدشنی روط و میتسناد ار اهنبیا ه‌ک‌ ام. درک می‌هاوخ ن‌ایب [ت‌سا دیفم] دینک ن‌اگدنمرد و ن‌اگر اچیب قدرد مه

ی‌تد و؛ دندرکی م‌ه‌یصوت ن‌ا ه‌ب ی‌لیخ اقا موحرم ه‌ک‌تسا ی‌تیاور ی‌رصد ن‌اونع تیاور ناشیبج رد و دندوب ه‌تشنو از تیاور نیا دندوب لیصحت ل‌وغشم فرشا فجزرد ه‌ک‌ ی‌تاقوا رد ناشدوخ 2. دندرکی م‌علاطم ار ن‌ا مه‌رابود ی‌ه‌تفه دنامدومرف ه‌ک‌ ی‌روطن‌امه و دوب تیاور نیا ن‌یماضم ه‌ب ه‌یتأ ی‌ه‌تصرفرد الله‌اشن ارگا و!ت‌سا ی‌بیجعتیاور، تیاور اعقاو تیاور نیا رد ار الهی ل‌ا تکرحد و کولسل تقیقد مامت م‌لاسلا ه‌یلع قداصد ماما ه‌ک‌ دید می‌هاوخ، مینک ه‌جوت دنامدرک ن‌ایب در ف ن‌یا ه‌ب ماتوک و رستخم تلامج اب

ی‌رصد ن‌اونع تیدد رد ادخ دای و رکن تیمها

دندومرف ه‌ک‌تسا - ه‌ماقم الله ی‌ل‌عأ - ی‌یاهب خیش موحرم زار تیاور
ن‌اونع ن‌ع - الله ه‌م‌جر - ی‌ناهار فلأ دمأ خیشلا طخنم تلقن بی‌کم ن‌ب دممح ن‌یدلاش مشد خیشلا ل‌اق
تسن و عسب و عبرأ ه‌یلع ی‌تأ دق اریک اخیش ن‌اک و ی‌رصدبلا
و ارمع زار ل‌اسر راهچودون و دوب ی‌در مریب ه‌ک‌ ی‌رصد ن‌اونع زار دوخ دندب ابی ی‌یاهب خیش موحرم»
«:دنکی م‌لقن دوب ه‌تشنوگ

ه‌یلأ تفلتخا ن‌ینیملا م‌لاسلا ه‌یلع قد اصلا رفعد مدق املف. ن‌ینیس س‌نأ ن‌ب کلام ی‌ل‌ا قلتخا تنک: بل‌اق
یکلام ن‌ع تفتخا امک ه‌دخا ن‌ا تبجأ و
«چند سالی بود که در مدینه با مالک‌بن‌انس ارتباط داشتیم و به منزل او رفت‌وآمد می‌کردم. وقتی حضرت در بیرون مدینه بودند و به مدینه تشریف آوردند، من دوست داشتم که به حضرت مراجعه کنم و همان‌طوری که از مالک تحصیل علم کردم، با ایشان [نیز] ارتباط برقرار کنم [و تحصیل علم نمایم].»
اموی ی‌ل‌اقف

ن‌ع ی‌نلغشت لاف، راهنلا و لیلا انا ن‌م‌عاسلک ی‌ف‌داروا ی‌د‌ک‌ل‌ع‌م و ب‌ولطم ل‌جر ی‌نا
3. ه‌یلأ قلتخت تنک امک ه‌یلأ قلتخا و کلام ن‌ع د‌خ و! ی‌درو
دندومرف ترضد»

1: ۱۹۷ ص، ۱ ج، ی‌سانشداعم ۳۲۱ ص، (ج‌ل‌اصد ی‌حبص) غلابلا جهذ
«بتخصد ت‌سا ی‌اندرگ امش ی‌وربور رد نوچ»
2: ۱۶۸ ص، ی‌راگتسر ن‌ییا ه‌ب دوش عوجر
3: ۲۲۴ ص، ۱ ج، راون‌لأ راجب

رارقنم یارب یسیسواوچ و دراد رظنم یور [یتمو کح] ماگتسد؛ متسه هجوت دروم ی صخشنم
 مشاب طابترا رد دارفا ابی لیخ هک مهاوخی مذ و هداد
 دوشی م بجوم اجنیا هب و تندمآ و ، مراد رکذ و درو زور همنابش زای تا عاسرد نم ، نیا رب هولاع
 «مشاپ لفاغ رکذ و درو زای هک

س فذ دژجت و فبطلت یارب درو و رکذ موزا ، میهدب رارق هجوت دروم اجنیا رد دیاب هک ی اهلسم
 دیامرفی م ن ارقه فیرشد میآ .تسا

«دنکی م ادیپ ن انیمطا ادخ دایو و رکذ هب ، بولق»¹؛ «ب و لقا ن نمطت لله ا رگذب ال»
 ؟ دروآی م دوجو هب ناسنا س فذ رد ی رثا هچ درو و رکذ [هک مینیب دیاب ل اح]

ادخ دای هب ی هلا عایلوا مازتلا رد نینموملاریما نایب

همجرت کی طقف بشما رد هک دنراد ی ترابع ادخ ی ایلوا ت فصد رد ملاسلا هیلع نینموملاریما
 رارق رگید ی اهدبش یارب ار بلاطم هقیب الله عاشن ا ، دیشک لوط ی لیخ همدقم نوچ و دوشی م ی ظللات تحت
 میهدی م .

دیامرفی م ترصد:

رکذ یارب ل اعتم دنوادخ» . **هذع عیبلا و قراجت مهلغشت مَف ، لادب ایندلا نم هونخا لاهلا رگذلا ن ا و**
 اهنأ عیب و تراجت و دنزادری م رکذ هب ، ن ا هب ن تخادری و ایند ی اج هب اهنیا هک تسا هداد رارق ی لها
 «دنکی مذل و غشم رکذ زای ار

رد رکذ زای روطنم هکلب ؛ تسین «درو» ، دیامرفی م نینموملاریما اجنیا رد هک ی رکذ زای روطنم
 و میلامج تافصد نایب و تادیمحت و تاحیست زای تسا ترابع دارو ا نوچ و .تسا ندوب ادخ دای هب اجنیا
 میلامج و میلاج تافصد و تا ذ رد ضحمت م و زکرمتم طقف درو رد عبت هب ناسنا اذل ، راگدرو پ میلاج
 «ادخ دای» : زای تسا ترابع ، رکذ تقیقده اما . دوشی م هتفگ راکذا مه دارو ا هب باین یازا . دوب دهاوخ و ا
 2. دمآ دهاوخ ادعب بلاطم نیا الله عاشن ا هک

ترخا ملاء ربی هلا عایلوا فارشا رد نینموملاریما نایب

ی دارفا اهنیا» . **ن یلفاغلا عامسا ی ف الله مراحم ن ع رجاو زلاب ن وقتهدی و ، قایحلا مایا هب ن وعطقی**
 رد ار ی هلا مراحم زای ش اب رو د گنای ا مآد و دنکی م یرپس رکذ م طساو هب ار ی ناگدنز هک دنتسه
 «. دنهدی م رس نیلفاغ ی هاش و گ

ی م داد و ل د ع هب م را» . **هذع ن وهانثی و رکمنلا ن ع ن وهنی و ، هب ن ورمتای و طسقلاب ن ورمای و**
 هب م ن ناشدوخ و دنکی م ی هذ ، رکمنل ناسم زای و ، دنکی م ل معد دارفا ش پیا شیب م ن ناشدوخ و دنک
 «. دنشوی م ل معد هماج هیقب زای رتولج ، ی هاو ذ نیا

هب و دندرکی ط ار ایند اهنیا» . **کاند عار و ام اودهاشف ، اهیف مه و قرخلا ی ل ا ایندلا او عطق امناکف**
 ، تسایند رد هچنآ زای ریغ هب اهنیا . دنتسه ایند رد زونه هکنیا اب ، دندش رقتسم ن ا رد و دندیس ترخا
 «. دندیس ایند عاروام هدهاشم هب

اهنیا ن ا ک» . **اهتادع مهیدع اما یقلا تققد و ، هیف اما یقلا لوطی ف خزربلا لها بویدع او عطا امناکف**
 هدعو مامت اب تمایق و . دندش م لطم ، خزربل لها بناغل او ا حراد خزربل هک ی تماقا لوط رد
 «. دناهدید ار تمایق اعقاو و هذش مسجم اهنیا یارب ، تسا هذش هداد اهنیا هب هک ی یاهدیعو و

3. **ن وعمسید لا ام ن وعمسید و س انلا ی ری لا ام ن ورید مهناک ی تد ایندلا ل هلا کاند عاطع او قشکف**
 یارب ار هدرپ دنراد و دناهدید ار همه ، هذش هداد هدعو اهنیا هب ار هچنآ مامت هک دنتسه ی دارفا اهنیا»
 «. دنزادی م رب مدرم

هنار و کروک هذعو هذ ، تیعاو زای رادربدرپ ، ی هلا عایلوا بلاطم

هذ .تسا ی فخم ام یارب هک تسا ی قیاقذ زای رادربدرپ ، دنیوگی م ناگرزب هک ار ی بلاطم

1. ۲۸. ۱ میا (۱۳) دعر مروس

2. ج ، یرصد ن اونع هب دوش عوجر

3. ۳۴۳ و ۳۴۲ ص ، (جلاصی حبص) تغلابلا جهن

ام یار پ ار هدر پ اهنیا ،هن [دیر بی ار هجیتن لاف ات] دینک پ ار راک نیا دیور پ هک دندهد مدعو ام هب مکنیا ام! دینیب و دینک لمع دیبایب مه امش ،میدید و میدرک لمع میتفر ام! مدرم ی: دنیوگی م و دنرادنی مرپ رگا دینک لایخ و ؛دنکی من روبجم ار امش ی سک! دیبایب ،دیهاوخی من رگا ،میدید ار تیعاو نیا میتفر ادخ تشهد ،دیبایب دیهاوخب رگا دینک لایخ و ،دوشی م داسک ادخ ی بساک و راک ،دیبایب اجنیا هب دیهاوخن یوسه ب ام رگا ؛تسام زا زاید و وا زا زان. تسام نیا هیضه بتسین روطنیا ادبا! هن ،دیهادرک ولمم ار دوشی من داسک ادخ ماگتسد ،میناشوپنل لمع هماج فراعم نیا هب و مینک تکر د ادخ

ی هلا عایلوا زا یوریپ و تدابع هب ماوع مدرم مانگن

مامت دیاب ادر ف ،میناوخب بش زامن تعکر ود و میوش دنلب بش کی رگا هک مینکی م لایخ ام!؟ ادخ هندی ی ایوگی م هچ! دندهد تدهاش و ی هاوگ ام لامعا رب کیه بکی ات میتسکب فص هب ار هکنلام رظن کی مکنیا ات دشی م ادج ناشدن پ زان دنپ ،بیج تاقم و رنارس نآ رد عایلوا و نار بمغیپ هک ی یاج نامدوخر راک باسد دیاب رگید ام! ن امراک ل ابدنه ب میور پ دیاب رگید ام ،دوشب اهنآ هب ی هلا تیاند و فطل . میتسب هتسناد ار

راگدرورپ تیشم هب ضرر تعم و زامن کرات ی در ف تیاکد

ادخ نیا م: « بتفگی م مکنیا هلئسم هصلاخ .دوب هدر و آ ام ش یپ ار رظن کی ،ی صخش تقو کی عینم ماقم نآ زا! ن اج اقا هن : میبوگن اشیا هب ام هک تشاد ع قوت ل ااد»! [اهفر دنیا زا] و مراندل وبقه ار تبحص بوخ ی تقو . دینکی من ررض ،دیناوخب مه زامن کی ی هاگماگ ادخ هب ار امش ،دینک ل زانن اتدوخ اقا: متفگ . دنکی م ساسحا دنلب و ل ابا ر دوخ و دهدی م جرخ هب ع فرت دراد ی لیخ میدید ام ،درک ار ش یاه رایتخا رد ی اهلسا عون چیه امش و دیایب امش ه ناخ هب ی حلسم دزد رگا : منکی م امش زا ی لاؤس کی! ن اج اب امش ایآ ،ی هدب ام هب دیاب ار تدوخ قودنصواگ دیوگب رگا دینک ضر ف؟ دینکی م راکهچ دیشاب هتسنادن؟

هن : بتفگ

؟ دینکی م راکهچ : متفگ

در بی م نیب ز ا هلسا اب ار ام موشن مبلست رگا نوچ ؛رگید موشی م مبلست : بتفگ

؟ یراندنی یراد لوبق ار ادخ امش : متفگ

مراندل وبقه ار ش یاهر اک نیا اما ،هلپ : بتفگ

هک ی یادخ نیا تیر اقه و تردق ایآ هک تسام نیا میوگب وت هب مه اوخب هک ی زیچ ل قادح ن م : متفگ قحلم رگید زور ود هرخلأاب ی نادمی وت!؟ تسام رتمک دیایم ه ناخ ل خاد هک ی دزد زا ،دیراد لوبق امش و ی نکر راکنا ی ناوتی من هک ار نیا! [تفرگ دهاوخر ار وت ن اج] لیئار زع بانج و دش ی هاوخن اگنشنگ هب لئاسم و قیاقده اب ام هک ی تقو سپ . مینیبی م میراد هک تسام ی زیچ ؛دنک راکنا دناوتی من مه دحل م مدآ ی تح ار ملاء ناشکن درگ مامت ندرگ هک دراد دوجو ی لیئار زع [هک مینادی م و] ، میتسه ور هبور راکنال باقر یغ نیا رد هک ار ی صخش ره رب هک دنراد دوجو ی اهلکلام و ،تسین ی کشن نیا رد و تسام هدیلام کاخ هب و ی یادخ نینچ اب ل ااد ،تسام مولعم هک م ه نامتبقاع و ،دوب دنهاوخل باغ و رهاق و ا رب دینک روصت ایند لوبق ار وت ام ایادخ میوگب و مینک زان هک تسام هدمآ ام هب ایآ ،ی اهلکلام نینچ و ی لیئار زع بانج نینچ ی لاکشا ؛ش اب هتسنادن ی شاب هتسناد لوبق ی هاوخی من رگا : دیوگی م [زین و تروص نیا رد]!؟ میراندن میراد اجنیا ی لیئار زع ام ؛میتسین اهفر دنیا ل ها و میتسکی من ار ی سک زان ام . میراندنی یراک [وت اب] ادراندن هکلب ،نیمز یور هن! تسام هدناباوخن نیمز یور ار ملاء ناشکن درگ مامت هکلب ،ی تسه لهس هک وت هک هب دینک روصت دیهاوخب ار ی سکر ه و ،نیدحلم و نینمؤم و ناگزر ب و عایینا مامت! تسام هدر ب نیمز ریز . تسام هتسرف ایند ن

دنامب لامج هنج الله عاشن! ،میوش دراو ل لاج هیحان زا میهاوخی م [بالطم نایب رد] ام هتبلا

دعب یار ب

دنواذ تیشم و تردق ابلغ هب هاش اضر دمحم فار تعار تیاکد

[اضر دمحم] تارطاخ ن می تقوکی! دتقیق ناسنا دوخ ن درگردن اسنا روما مامز هک دنکذ ادخ هب دود مدرک عورش ماش رسپ و دناهدوب هتسشن ییاج رد. دود اجنأ رد ییلاج ترابع و مدناوخی م ار ماش و شرسپ هب دنکی م ور ماش. بتسا هدوب نید و ادخ ازهتسا زا یی کاد هک هتفگی می تارابع و ندرکمر خصم دیوگی م

1!؟ دما ن امر اگزور هب هچ ی دید؛ ن کذ مرخصم رگید ار ادخ ی لو، ن ک مرخصم ی هاوخی م ار هکره

دنتسهر اوخ و لیلذ ی هلا مکنلام تردق فک رد ن اشکن درگ نیا مامت

[بابسا] مامت [مکلب]، چیه هک مجلسا هک میراد ی یادخ نینچ، تیراهق و ل لاج ایحانزا ام هک لاح رد لقا مدام کی، تمایق و ل اوس و ربق و مکنلام نینچ دوجو اب و، [تسا چیه] و ل باقم رد ایند [ی دام هک ی لقا مدام]. دهدی م قفو ماگتسد نیا اب ار ش دوخ هک بتسا نیا خساپ؟! دنکی م راکه هچ ی یادخ نینچ لابق، دورب دیابی گلساداتفه و تصشر رد مرخا اب و بتسا هدنز رگید لاسد تسیهد آتیاهن ای ادر ف ات دیاشد دنادی م و تاید ش دوخ ی ارب هکنیا؟! نوناق هچ؛ دهدی م قفو نوناق نیا اب ار ش دوخ؟ دنکی م هچ ایند نیا رد دنکی م ار راک نیا لقا مدام. دنک دیهت و نییعت ار تداعد

ناتلزنم دراو دیهدی من صیخشت امش هک ی زابابسا و هناگچ مجلسا کی اب دزد کی رگا امش و، درادی ماو وای اهت ساوخ ربار برد میلست هرابرد لقت هب ار امش ی زابابسا مجلسا نیا، دوشب ی م لامتا نوچ «! منکی م هلمد و تهبت شم اب میای م مه نم!؟ ی نک ی دزد اجنیا رد ی اهدما»: دیوگی من دنک کیلشد امش هب و دشاب ی عقاو مجلسا دیهد

و شنیرفا ماگتسد لابق رد هنوگچ [سپ]؛ درادی ماو لقت هب ار امش ی زابابسا مجلسا کی؟! مینک هلمامج و حماسه و مینک نمونم میناوتی م، میرادن اهنی هب عجار ی کش چیه هک دنیای و تداعد! مینزی م لوگ ار نامدوخ میراد، هن؟! مینز بلوگ میهاوخی م ار ادخ؟ مینز بلوگ میهاوخی م ار ی سک هچ

ی هلا ل لاج فوخ ای ل امج ع مط اب تدابع زا ادخ ایلوا روبع

اما. دود دنواذ تیراهق و ل لاج ایحانزا، مدرک ضرع ناتتمدخ بشما هک ی بلاطم نیا هتلا قنقد ن آرد و مینک تقد دنراد ناگرزب هک ی تلااد و تارابع و ملاسلا هیلع نینموملاریما ملاک هب ام رگا² «تفر تحلا لئمنأ توند ول» رس ماقم ابسنا و ایلامج تدهاشم قنقر و فناطو دوجو رارسا فناظ و³ «کتدیعف دابعلأ لاهأ کتدجو لب»: دنیامرفی م ملاسلا هیلع نینموملاریما هک من دیگر از مقام جلال و جمال تو گذشتهام، من دیگر از مقام تهدید و ارعاب و ترس از کتک، یا طمع به آبنبات و وسائل اسباب بازی بچگانه گذشتهام [بلکه چون تو را سزوار عبادت یافتم، تو را عبادت کردم]. «بنگریم، [متوجه مسائل دیگری خواهیم شد]! امیر المؤمنین دیگر از این حرفها و از اسباب بازی [ها] گذشته است.

ش دوجو مامت، دهاوخن ای دهاوخب و دنیبی م ار بو بجم طقف [بجم] هک ی ماقم زان خسد الله اشن! یرسرس ار بلاطم مهر دقن نیا هک میبوگب میتساوخ لاعف ام. دما دهاوخ ادعب دتقای م هجسد هب دوبعم لابق رد دنکی م نامهکتهکت و دنزادانی م ناتسرامیید رد و دنشکی م دنب هب ار ام و دنیای م رگید زور و؛ مپریگد هچ، ی بلاطم نینچ هب هجوت اب لاح. دنربی م ار ام میهاوخن ای میهاوخب؛ تسین ی خوش هیضق! دنربی م و درک دیاب؟

و، دشاب ام لاح ل ماشد تقوه مهر رد و اجهمه رد دنواذ فطا و تیانه شیمه هک میراودیم

1. ۱۷۲ ص، یگراوان ارود رد یولهدن انداخ تشذگرس؛ طوقس زاسپ هب دوشد عوجر

2. لاس، یلامت فز محوبا یاعد حرش. ۳۸۲ ص، ۱۸ ج، راونلا راجد؛ ۱۷۹ ص، ۱ ج، ملاسلا مهیلع بالاطی با ل باقانه لو؛ مسلج، ۱۴۳۴

«دوشی م دوبان و وح، رانگدور پ تاذ ییلجت ن آرد ن می تسه، میباید رتلااب م هاوخب ن زوس رس کی رگا»

3. ۱۲۸ ص، نیفلا؛ ۱۱ ص، ۲ ج، یلانلا یلاوع

و، دشاب امل امک به ن دیسر و عاقر و دشر بجوم و ا فط و ، دراذگماو نامدوخ به ار ام تا نا زا ی نا
هجو ت دروم ام رادرک و راتفر و ل امعا هشیمه ترخا و ایند رد و ، دشابند ماتوک ایلوا ن ماد زا ام تسد
دشاب ق د تر ضد ی اضر ی ضر م و

دّمحم ل آ و دّمحم ی اعل صّم هلا